

Turki so obkolili albanskega četaša Debreli Jussu, ki je imel 500 mož. Boj je trajal cel dan. Turki so vjeli 120 ustašev. — Evropejci v Pekinu in Nonkinu dobivajo neprestano brezimna pisma, v katerih se jim naznanja, da bo v najkrajšem času izbruhnila po vsej Kitajski velika vstaja.

Dne 26. junija: Več grških trgovcev je moralo v Carigradu vsled bojkota Turkov svoje trgovine zapreti. — V Kosovskem vilajetu in Novobazarskem sandžaku so prišli na sled srbski zaroti. — Angleška vladna večina se najbrž razbije, ker nameravajo odpasti radikale. Vse pričakuje, da se državni zbor razpusti. Stranke se že pripravljajo za nove volitve.

Dne 27. junija: V Srbiji se je uvedlo starostno zavarovanje. — Turška vlada izžene iz solunskih šol vse učitelje, ki so grški podaniki. — Ruska in Japonska sta sklenili pogodbo, v kateri si zagotavljata dosedanje posestno stanje v Mandžuriji in v ostalih azijskih pokrajinah, kjer se križajo koristi Japonske in Rusije. Pogodbo je povzročilo zbližanje Zedinjenih držav s Kitajsko.

Razne novice.

• Iz pošte. Poštni kontrolor Alfred Gschel v Zidanem mostu je premeščen v Gradec. — Učiteljica ročnih del, Marija Černež, je dobila mesto poštne ekspedientinje pri tamošnjem poštne uradu. — Poštni praktikant in absolvirani slušatelj prava, Maks Pavlič in absolvirani slušatelj prava Franc Janžekovič, sta imenovana poštne konceptnim praktikanom.

Prememba posesti. G. Vlado Pušenjak, nadrevizor Zadrugne zveze, je kupil Koglerjevo posestvo na Kresnici v St. Ilju v Slov. gor. Z g. Pušenjakom so si šentiljski Slovenci mnogo pridobili. Šturmka je skušala na vse mogoče načine, da bi preprečila kupno pogodbo, a se ji ni posrečilo. Želimo, da bi se našlo še več tako poštenih in rodoljubov.

• Novo zdravilišče na Spodnjem Stajerskem. V krasno ležeči dolini v sredi med travniki in gozdi, tudi vinogradi, kateri dajejo izvrstno vinsko kapljico, stoji v občini St. Jurij na Pesnici lepo in veliko poslopje, v katerem bo dobil marsikateri na živih bolehalo ne samo zdravje, ampak tudi mirno in ugodno bivališče. Zgraditelj tega novega zavoda je dr. Fran Čeh, kateri ga je krstil z imenom „Mirni Dom“, res zelo prikladno ime, ker idilično krasen in mirni kraj podaja vsakemu, kateri se hoče odtegniti mestnemu šumu, gotovo ugodno razvedrilo. Zavod ima novodobno pohištvo, kakor tudi vse priprave, ki služijo za zdravljenje bolnikov. Isti ima plinsko razsvetljavo in vodovod. Kopalnice so se novodobno urejene, posebno praktično pa so vrejena solna kopalnica. Čene v tem novem zdravilišču niso previsoke, radi tega bo tudi vsakemu olajšano bivanje v istem. Slovensna otvoritev bo začetkom prihodnjega meseca.

• Vplačevanje neposrednih davkov v III. četrtletju 1910. Tekom III. četrtletja 1910 postanejo neposredni davki na Stajerskem dotekli, oziroma plačani v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka, in sicer: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1910. 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1910. 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1910. II. Občna pridobitina in pridobitina podjetij, podvrženih javnemu dajanju računov: III. četrtletni obrok dne 1. julija 1910.

• Izvleček plačilnih nalogov glede osebnodohodninskega davka za okraj Maribor, v katerem se nahajajo temu davku podvržene osebe in znesek, ki ga morajo plačevati, je razporejen od ponedeljka, dne 27. t. m. naprej 14 dni pri davčnem oddelku c. kr. okr. glavarstva Maribor, Bahnhofstraße 3, II. nadstropje.

Dež. gluhozemlja v Gradcu. Sprejemni izpiti gluhozemeljki otrok se vrše za Spodnje Stajersko od 8. do 12. ure popoldne po sledečih krajih: V Celju dne 5. julija v poslopju deške ljudske šole, v Poljčanah dne 6. julija v prostorih ljudske šole, in v Mariboru dne 7. julija v deški šoli v Kazino-ulici.

• „Slovenec“ piše: Radovednost in brbljavost liberalnih celjskih listov in za njimi seveda trabant „Slovenski Narod“ vedo povedati, da pojde baje ravnatelj celjske Zadrugne zveze, g. Franjo Jošt, v službo k Zadrugni zvezi v Ljubljani. Informirali smo se ter izvedeli, da je navedeni gospod zaradi razmer, o katerih noče govoriti, svoje mesto res odložil, in da gre v svrhu, da si okrepi slabo zdravje, na daljši dopust. — Radi verujemo, da je liberalce strah za g. Jošta, ker pojde z njim vred iz Celjske zveze vse, kar noče biti liberalno: G. Joštu pa je menda enako lahko žal, da ni svoj čas, ko se mu je nudila ugodna prilika, zapustil ne-hvaležnih liberalcev in res šel v Ljubljano. Kaj bo navedeni sicer storil, je njegova stvar, ki nas ne skrbi in nimamo vzroka, se za njo brigati.

• Peronospora! Letošnje vreme je kakor nalašč za peronosporo. Dosti je vinogradnikov, ki niso dosedaj niti prvikrat škropili vkljub vsestranskim opominom in vkljub lastnih izkušnjih prejšnjih let. Drugi zopet so šele enkrat škropili. Mnogi pa so sicer že dvakrat škropili, vendar so z drugim škropljenjem

predolgo odlagali. Posledica tudi ni izostala. Že je opazovati vsepovsod sledove peronospore ali smoda. Tu več, tam manj, kakor se je sploh škropilo. Če ostane vreme tako, kakor je sedaj, in ako se ob enem nemudoma ne pobrigajo vinogradniki bolj, kakor so se dosedaj, za svoje gorice, bodo brez dvoma v jeseni grozno razočarani. Pomanjkanja posode tedaj ne bode. Škropite nemudoma in če tudi tu in tam čez dan rosi! Posebno pa naj škropijo takoj oni, ki že opazujejo peronosporo v svoji gorici, oziroma tisti, ki so imeli točo. Po toči poškodovane trte so posebno občutljive.

• Skupna prodaja živine. Vsem zaupnikom S. K. Z. javljamo, da je osrednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru izdala knjižico, v kateri se nahaja razun pravil zadruge, tudi spis g. Vlad. Pušenjaka o skupni prodaji živine. Vsak član, ki pristopi k zadrugi, dobi to knjižico brezplačno. Zaupniki Kmečke zveze pa lahko naročijo za ude S. K. Z. te knjižice od Osrednje zadruge za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru, Stolna ulica št. 6. Eden izvod stane 40 v. Pri desetih izvodih, ki se skupaj naročijo, se dobi eden izvod brezplačno. Sezite prav pridno po teh knjižicah, iz katerih boste spoznali ustroj nove gospodarske organizacije! Denar se naj pošlje naprej!

• Hofrichter je obsojen na 20 let težke ječe, nevrčunski preiskovalni zapor, izključitev iz armade in nezmožnost, doseči še kdaj vojaški častni čin ali pa državno službo.

• Zahvala. Podpisani se najlepše zahvaljujem „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani, ker mi je za pogorele in še le pred kratkim zavarovane stvari izplačala polno odškodnino, ter jo vsakemu, ki ima kaj za zavarovati, najtopleje priporočam, posebno še, ker ni zvišala tarifov, kakor druge zavarovalnice.

Juršinci, dne 27. rožnika 1910.

Juri Golob, l. r. priča. Stefan Berlak, l. r.

Mariborski okraj.

Maribor. Višja deželna sodnija je imenovala narednika Janeza Leitnerja za kancelista pri okrožni sodniji v Mariboru. Za pravnega praktika istotam je imenovan dr. Ivan Hojnik.

• Bazilika „Matere Milosti“ v Mariboru. Z nekakim strahom in z žalostjo smo gledali, kako se bliža mesec junij — posvečen božjemu Srcu — proti koncu. Bali smo se, da oltar vsled mnogega naporu in vsestranskega dela našega nadpastirja ne bo mogel biti posvečen ta mesec. Pa hvala Bogu! Že se berejo sv. maše na oltarju presv. Srca Jezusovega, ki so ga dne 26. junija slovesno posvetili, konsekrirali naš prevzvišeni vladika. Oltar je ves iz dragocenega marmorja, iz 11 vrst. Načrt za oltar je napravil arhitekt bazilike in drugih oltarjev, g. Rihard Jordan iz Dunaja. Izdelal je oltar po načrtu domačin Karl Kocijančič. Vse tri oltarne kipe ali sohe je pa izklesal umetnik Edvard Kupovsky iz Gradca. Pozlatil je oltar in poslikal kipe mojster V. Sirach iz Gradca. Križ na temelju oltarja, dve liliji in krasno „mandorlo“, to so žarki v ozadju sohe Srca Jezusovega, vse to je napravil pozlata Franc Kager. Cela slovesnost je trajala pet ur, od 8. ure zjutraj do enih popoldne. Ljudi se je kar trlo v cerkvi. In vsi so željno pričakovali, da zaslišijo iz prižnice mogočno in ljubeznivo škofovo besedo. Obširnega slovenskega govora seve ne moremo podati. Razdelitev je bila nekako: Opis oltarja, zakaj kaže Jezus na svoje Srce? Zato, ker je to Srce: a) sedež ljubezni, b) vzor svetosti, c) vir milosti. Nemški govor se je začel okoli 12. ure in je trajal celo uro. Vsebina: Češčenje Srca Jezusovega: a) pred, b) ob času, c) po časih bl. Marije Alakok. Po enih Te Deum... zahvalna pesem. Sedaj pa prihaja ljudstvo in zaupljivo pokleka pred novi oltar, pričakujoč blagoslova, ki so ga Prevzvišeni ob koncu slovenskega govora vernikom želeli in obljubili od božjega Srca. Naj nas vse blagoslovi to presv. Srce! Naj predvsem blagoslovi neumorno delovanje našega nadpastirja in jim poplača trud in njih ljubeznivost! (—C.—)

• Fram. V soboto dne 25. junija je bil pri nas silen in dolgotrajen naliv, ki je povzročil po vinogradih, poljih in travnikih mnogo škode. V novoobdelanih vinogradih je voda odnesla mnogo zemlje, ponekod s trsjem vred, setve po polju so poležene; travnike je posipala s peskom in blatom, mnogo vozov se na je odplavila, nekatere nepokošene travnike popolnoma uničila. Poti in steze so razorane in razdrapane, tako da naši Pohorci dokaj časa ne bodo mogli spravljati lesa v Fram. Na Pohorju je ponekod tudi toča napravila precej škode. Sena bi imeli dvakrat več kot navadno, a vsled neprestanega deževja ga spraviti ne moremo, veliko pa ga je sedaj voda uničila. Sadja ni veliko in še to močno odpada. Vinogradi so se krasno razvili in mnogo grozdja se je nastavilo na trtjah, večinoma je že odvetelo, toda peronospora se že prikazuje, škropiti pa vsled deževja ne moremo.

• St. Ilj v Slov. gor. Šturmka je kupila dne 16. t. m. posestvo Magdalene Deučman na Kresnici. Že delj časa so Šturmkin agentje nadlegovali posestnico, da naj jim proda svoje posestvo. A ona je kot Slovenka ponudbo odklonila. Omenjeni dan pa je prišel Fraiss in z njim več njegovih pristašev in so v omenjeno posestnico tako dolgo govorili, da jim je privolila k prodaji. Opozarjamo naše šentiljske, naj naznanijo „Slovenski Straži“ v Ljubljano, če je kako posestvo na prodaj. Slovenci, bodite trdni! Držite se svoje zemlje!

• Sv. Anton v Slov. gor. [V nedeljo] dne 26. junija je umrla v najlepši dobi 31 let stara Marija Uršič, rojena Štelcar, kmetica v Stanetincih in vdova po umrlem možu Alojziju Uršiču, kateri je dne 12. marca t. l. umrl nagle smrti, še le komaj 28 let star. Bil je mož na svojem mestu in odločen Slovenec. Rajna, Alojz in Marija Uršič, sta morala zapustiti dvoje majhnih in ljubih otrok. Bila sta dobra in vzgledna gospodar in gospodinja ter pobožna kristjana. N. v m. p.!

• Hotinjavas. V soboto, dne 25. t. m. so imeli slovenski zidarji na Tezni pri Mariboru okrašeno smreko s slovenskimi papirnatimi traki s slovenskim napisom. Še ni dogotovil zidar M. Skodič svoje delo, že pridejo gospodje iz nemške Tezne in pravijo: To moramo ponoči raztrgati, ker je napis „windisch“. Eden zidarjev jim odgovori: Jaz pišem, kakor znam. Torej zidarji, posnemajte to delo; naj tudi v okolici mariborski plapola slovenska zastava.

• Gornja Pesniška dolina. V soboto, dne 25. junija je prihrula strašna nevihta s točo, ki je vničila polje in vinograde. Še v nedeljo so v senčnih krajih ležali celi kupi toče. Segla je nenavadno daleč: od Spodnje Kungote skozi celo Pesniško dolino proti Arvežu, in od Arveža skozi Sagavsko dolino višje Sv. Janža. Najhujše je bilo okoli Lučan. Uničena je popolnoma ozimina in koruza, zelenjad na vrtovih je tako sesekana, kakor bi jo miši zgrizle. Na travnikih je pa naliv napravil veliko škodo.

• Slov. Bistrica. Naše izobraževalno društvo se vrlo giblje. V nedeljo, dne 3. julija ima zopet poučni shod, dne 17. julija pa priredimo prelepo in ganljivo igro „Dve materi“. Prosimo, da se naši vrli sosedi ozirajo na našo prireditev ter nas mnogoštevilno počaste.

• Slov. Bistrica. Ena najgrših, pa tudi najnesrečnejših navad, in jih najdemo med našim ljudstvom, je gotovo takolimenovana „preža“ ob času gostije. Res je, da dandanes noben pametnejši in boljši fant več ne gre na „prežo“, a ta grda navada zahteva ravno tembolj odpomoč, ker „na prežo“ pridejo le najslabši in najhujšobnejši fantje celega okraja, in ravno zato se ob takih prilikah gode malodane na vsaki gostiji, kjer je ta strašna navada, večje ali manjše nesreče. Koliko mladeničev in celo mož je ob takih prilikah našlo svojo smrt, ali pa so bili pohabljeni ter tako onesrečeni za celo življenje. Kadarkoli se gre za občni blagor, je po našem mnenju javna oblast dolžna, skrbeti za red in varstvo življenja. Ali torej to oblastva res čisto nič ne briga, da se na takih „prežah“ zdaj tu zdaj tam fantje pretepajo med seboj, kakor živina, ter še mnogokrat druge spravljajo v smrtno nevarnost? Gotovo bi se dala ta navada hitro in brez vse škode zatreti. Naj bi se n. pr. poslala na vsako gostijo, kjer vlada ta navada, žandar-ska patrulja, naj bi se kaznovalo one, ki pridejo „na prežo“ — in če bi se tako ravnalo povsod, nehala bi ta grda razvada gotovo v najkrajšem času. Priporočamo to važno zadevo v resno preiščevanje tudi našim delavnim gg. poslancem ter smo prepričani, da jim bo ves narod hvaležen, če nam pomagajo pri odpravi te nesrečne navade. Zdjaj pa vam hočem povedati, zakaj pišem danes ravno o tem, in spoznali boste, da je tu treba res nekaj storiti vsem, ki so poklicani in zmožni pomagati. — V Sentovcu pri Slovenski Bistrici je bila dne 20. t. m. gostija. Pridejo seveda tudi neizogibni „prežarji“, trije ničvredni fantje. Nezadovoljni z jedjo in pijačo, ki so jim jo dajali gostje skozi okno, kakor je to navada, so fantje začeli zmerjati in izzivati goste ter popevati pod oknom grde pesmi. Nevestina brata gresta ven, da bi odpravila nadležneže. Eden izmed njih, poseben surovež, ki je bil že večkrat v ječi, se kar zakadi v 25 let starega nevestinega brata ter mu zada z dolgim nožem hudo rano v prsi. Ko starejši brat, ki je v Mariboru oženjen, priskoči v pomoč, zasadi surovež temu nož v roko ter mu zareže silno globoko in dolgo rano. Ker je nato, kakor zbesnel, mahal z nožem krog sebe, ranil je še precej močno na roki neko starejšo ženico, ki je tudi hotela braniti. Tako je bilo torej dovolj krvi za eno malo gostijo. Fant, ki je zaboden v prsi, prav blizu srca, se ima pač izredni sreči zahvaliti, ako si reši življenje, kar pa še ni gotovo. Spovednik in zdravnik sta morala sredi noči na pomoč. Orožniki pa so drugo jutro na vse zgodaj lovili zlobne „prežarje“ ter jih tirali v zapor. A kaj vse to. Podobne reči se gode zdaj tu zdaj tam. Fantje se napijejo, potem da beseda besedo, ali pa se pridejo pri tej priložnosti kar maščevati iz starega sovraštva, in potem teče kri, pride nesreča, ječa itd. Prosimo še torej nujno enkrat odpomoči!

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike.

Mladenici! Z navdušenjem v agitacijo.

Ptujski okraj.

p Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj naznanja, da začne poslovati v sredo, dne 6. julija t. l. Uradni dnevi se vrše vsako sredo od 8. do 12. ure predpoldan in vsako nedeljo po rani službi božji do pozne službe božje. Uradni prostori se nahajajo v samostanu preč. gg. minoritov v Ptuj. Hranilne vloge se sprejemajo in izplačujejo; posojila dajejo in sprejemajo plačila na glavnicu in plačila obresti le ob uradnih dnevih. Prošnje za posojila se sprejemajo in dajejo vsa pojasnila vsak dan od 8. do 12. ure predpoldne v uradnih prostorih. Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, posojila na intabulacijo se dajejo proti 5% obrestovanju. Vse zemljišne prošnje itd. izvršuje posojilnica strankam brezplačno. — Načelnstvo posojilnice obstoji iz sledečih gg.: Načelnik Jurij Kuhar, posestnik, Brstje; člani načelnstva: Jožef Ozmeč, deželni poslanec, St. Lovrenc na Dravskem polju; Anton Pihler, veleposestnik, Sp. Velovlek; F. Lenart, veleposestnik, Sp. Velovlek; Ferdinand Pšunder, vikar v Ptuj; Jožef Kreft, veleposestnik, Grajena; Franc Vrščič, posestnik, Sv. Marko; Matija Zgeč, posestnik, Dornova; Janez Vrabl, posestnik, Mestni vrh; Martin Toplak, veleposestnik, Podvinci; Alojzij Zelenik, veleposestnik, Spuhlja. — Nadzorstvo pa obstoji iz sledečih gospodov: Milostljivi g. Jožef Fleck, prošt v Ptuj; Blaž Toplak, veleposestnik, Spuhlja; I. Šlambergar, posestnik, Grečavas; Janez Žirovnik, posestnik, Jurovci; Anton Kolarič, c. kr. profesor v Ptuj; Franc Napast, župan, St. Lovrenc na Dravskem polju; Jožef Brumen, župan, Rogoznica; Franc Belec, posestnik, Sv. Urban pri Ptuj; Martin Korenjak, posestnik, Sv. Barbara v Halozah. — Kmetije, poslužujte se vedno vaše kmečke posojilnice v Ptuj!

Ptuj. Deželna centralna trdnica se s prihodnjim letom prestavi iz Ptuja v St. Peter pri Mariboru. p Sv. Lovrenc na Dr. p. Dne 10. julija se bo v društvenem domu ustanovila podružnica „Slovenske Straže“ za župniji Cirkovec in Sv. Lovrenc. Na dnevnem redu je petje, govori (tudi domačih govornikov), deklamacije, vpisovanje udov. Vsi, ki nam bije v prsih rodoljubno srce, iz cirkovske, šentlovrenške in sosednih župnij, pridite gotovo!

Konjiški okraj.

k Konjice. Linhartov „Štajere“ v svoji poslednji številki napada ljuto oskrbnitvo konjiške graščine, češ, da se pri odprodaji lesa v prvi vrsti ne ozira na spodnještajerske nemške odjemalce. Nam se pač zdi, da sme vsak posestnik prodajati svoj les, komur njemu drago in kdor ga njemu najboljšje plača. Zvedeli smo, da je kranjska trdnica Kobi-Srebotnjak kupila v posekanje več lesa pod neprimerno za graščino ugodnejimi pogoji, kakor dosednji odjemalec g. Possek iz Pogleda. Trdnica Kobi-Srebotnjak podira in spravila les namreč na lastne stroške iz gozda, kar dosednji odjemalec ni hotel storiti, dasiravno mu je bilo prosto, prevzeti pod istimi pogoji še nadaljno dobavo lesa. „Štajerev“ dopisnik pa hujska zoper oskrbnitvo konjiške graščine tudi kmečko ljudstvo, ki živi mnogo udobnostno od knezovih posestev. Obilo kmečkih dninarjev zasluži teden za tednom lepe denarje pri graščini. Knez še posebno podpira šolsko mladino in se pri tem ne ozira na narodnost. Kmetje so z oskrbnitvom in sploh delovanjem knezovih uslužbencev povsem zadovoljni in prav zato „Štajerevo“ hujskanje ne bode imelo zaželjenega uspeha.

Celjski okraj.

Celje. Za avskultanta pri okrožni sodnji v Celju je imenovan dr. J. Krazek. c Celje. Namestnik ekse. grof Clary javlja deželnemu poslancu gospodu dr. Verstovšku, ki je posredoval glede podpore od strani države za gospodinsko šolo na Teharji, da je namestnika odposlala vse akte v poljedelsko ministrstvo in je toplo priporočila prošnjo.

c Polzela. Bogati šulverein, oziroma njegovi agentje, naši fabriški pisarji, že odtegujejo prispevke za tukajšnje filijalko od naših, že itak slabo plačanih delavcev. Zanimivo je, da se delavce s tem naravnost prisili, češ, ako hočeš še naprej delati, moraš biti ud podružnice. Več o tem se še pomenimo, kakor tudi bomo imenovali dotične obrtnike, ki so fabriški agentje.

c Sv. Jurij ob Taboru. Veliko Ciril-Metodovo slavnost prirede Orli v nedeljo, dne 10. julija popoldan po večernicah v prostorih g. F. Krašovca. Sodeluje Dekliška zveza. Na sporedu so govori, deklamacija, pesmi, čarobna burka „Repoštev“ in šaloigra „Strahovi“. Obenem se ustanovi podružnica „Slovenske Straže“. To oznanilo naj velja namesto vabil.

c St. Jurij ob Taboru. „Zelo nizkotna in perfidna“ imenujejo liberalci „Slovenskega Gospodarja“ in dopisnika, ki sta poročala, da je bil rajni Južna liberalci. (Sami pa pišejo ravno to. Za udeležbo na pogrebu se zahvaljujejo naprednim občinskimi odbornikom, dasi je župan sklical na pogreb vse odborni-

ke, in so se vsi udeležili zadnjega spremstva, ne samo liberalni. Ali je pa liberalni dopisnik tako zaganan, da so mu vsi odborniki liberalni! Sicer pa kažejo liberalci svojo zagamanost v tem, da niti ne vejo, koga pomeni beseda zet, ker Južna imenujejo zeta, dasi ob smrti ni imel nobenega tasta ne tašče.

c Smarj. poleg Rimskih toplic. Kakor drugod imamo tudi pri nas vedno slabo vreme. Nevihita za nevihto, tudi toče nam ni manjkalo. Najhujše bilo je dne 13. junija, posebno pri posestniku Martinu Aškercu na Globokem. Popoldne prihruje kar naenkrat strašen vihar, ki je naredil dosti škode pri drevju. Pri Aškercu podrl je 9 smrek po 20 m dolge in pri deblu 70 cm široke. Kaj enakega se še v tem kraju ni pripetilo.

c Novacorkov. V nedeljo dne 3. julija po večernicah, v prostoru bralnega društva priredijo tukajšnja dekleta igro „Čačica kave“ s petjem in predavanjem. Na to veselico vabimo vse Slovence od blizu in daleč, da s posetom protestirajo proti nakanam naših nemčurjev.

Brežlški okraj.

b Okolica Brežice. Vedno in vedno zopet moramo trpeti vsled tega, ker so prečne rante čez železnico po nepotrebnem zaprte, in sicer kar pri obeh čuvajnicah pri Brzini in St. Lenartu obenem. Dostikrat se pešcem in voznikom neizmerno muči, a vsi morajo po četrni in pol ure čakati, med tem ko vlak mirno stoji na kolodvoru in se niti ne prevaža ne. Včasih menda sploh pozabijo, ceste zopet otvoriti. Želimo torej, naj vodstvo postaja, ki nam sicer rado ustreza, tudi v tem skrbi, da ne bomo po nepotrebnem imeli toliko izgube na času in večkrat tudi v drugih rečeh. Občina pa se bo menda morala lotiti vprašanja, ali ne bi kazalo šentlenartsko cesto prenesti dalje od kolodvora proč, tako, da bi je radi kolodvorskih prevažanj vlakov sploh ne trebalo več zapirati.

b Rajhenburg. Društvo za tujski promet priredi vsako nedeljo na vrtu gostilne g. Kosarja streljanje na dobitke. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta. Na razpolago je tudi udobno urejeno kopališče ob Savi ter čolni za prijatelje veslarskega športa.

b Rajhenburg ob Savi. Na praznik sv. Alojzija dne 21. junija je pristopilo pri nas 211 otrok k prvemu sv. obhajilu. Po cerkveni slovesnosti so dobili vsi otroci v šoli primeren zajuterk. Prečastitemu predstojništvu samostana č. oo. trapistov, vsem p. n. gg. trgovcem iz trga, gospej Dörrovi in drugim, ki so s svojimi darovi in s svojo skrbjo pokazali ta dan svojo ljubezen do nedolžnih otrok, se izreka tem potom najtoplejša zahvala. Posebno priznanje in zahvala pa gre gospej Kosarjevi in gospodičinam učiteljicam Angeli Schubert in Stefaniji Scheligo, ki so pri zajuterku otrokom tako prijazno stregle. Bog plati!

Letos k Materi božji na Trsat.

Štajerski Slovenci romajo letos dne 11. julija prvokrat s posebnim vlakom na slavnoznano Marijino božjo pot na Trsat. Zato mislimo, da bomo marsikomu ustregli, ako kratko opišemo pot iz Maribora na Trsat, kakor tudi zgodovino trsaškega svetišča.

Pot iz Maribora do Reke je dolga 295 km. Peljali se bomo z južno železnico skozi 41 postaj ter bomo prepotovali slovenski Štajer, celo Kranjsko in del Hrvatske. Od Celja do Zidanega mosta vozi vlak ob divni Savinji, od tam naprej pa ob bistri Savi.

Med potom se ustavi vlak v Postojni, ki je znana po svoji velikanski podzemeljski votlini, katero obiščemo tudi mi.

Jama je električno razsvetljena. Znamenita je po svojih kapnikih, ki vise od stropa navzdol ali pa šterle od zemlje navzgor. Ti apneni kamni nastanejo na ta-le način: Voda, ki ima v sebi raztopljeno apno, kaplja počasi od stropa dol in pri tem ostane vedno malo apna na stropu, odkoder pridejo kapljice. In to se godi že tisočletja in so tako nastali / tekom časa krasni kamni, ki vise od stropa, kakor pozimi ledene sveče od strehe. Ti kapniki rastejo počasi od stropa proti tlom. Pa tudi na tleh, kamor kaplja ta voda, se usede apno, in ti kapniki rastejo od zemlje navzgor.

Ti kapniki so tekom tisočletij dobili razne oblike in tvorijo razne podobe. Takoj pri vходу pride-mo v prostor, ki je 50 m dolg in ki je podoben veliki cerkvi ter se imenuje „velika stolnica.“ Na / drugih mestih imajo kapniki podobe pridižnice, levove glave, stebrov / itd. Krasno je v jami naravno 50 m dolgo plesišče, / kjer je vsako leto na binkoštni ponedeljek velika jamska slavnost, katere se udeleži do 6000 ljudi.

Takoj pri vходу vidimo v globočini teči reko Pojko, ki se skriva pod zemljo / in ki potem / končno kot Ljubljanica teče skozi Ljubljano.

Od Postojne naprej se vozimo po neročovitnem Krasu. Videti je kamen pri kamnu, le tuintam je v kaki jami nekaj rodovitne zemlje, ki je obdana s kamenito ograjo in skrbno obdelana. Država se trudi, da bi na pustem Krasu zasačila gozdove, a stvar počasi napreduje.

Vlak nas končno pripelje do Reke. V mestu samem se ne bomo ustavili. Kdor si ga hoče ogledati, lahko to sam stori. Od Reke imamo peš ¼ ure po 411 stopnjicah do Marijinega svetišča na Trsat.

Trsat sam leži čarobno na 123 m visokem hribu, iz katerega vživamo krasen razgled na morje in na bližnje otoke, med katerimi sta največja Krk in Kres. Na Krku je sedež krškega škofa. Ravno nasproti od Trsata imamo obrežje Istre, na katerem vidimo znamenita pomorska zdravilišča Opatijo, Volosko, Lovrano, Iko itd. Da pokusimo vožnjo na morju, se hočemo tudi mi peljati iz Reke z ladjo v Opatijo.

Toda vrnimo se zopet k Marijini božji poti na Trsat!

Znano je, da je Marija imela priprosto hišico v Nazaretu. V tej hišici je angelj Gabrijel oznanil Mariji, da postane Zveličarjeva mati, v tej hišici je stanovala najsvetejša Družina Jezus, Marija in Jožef, v tej hišici je živel ljubi Jezus do tridesetega leta, ta hišica je bila priča najznamenitejših dogodkov našega odrešenja. In kje je zdaj tista sv. Marijina hišica?

V ednajstem stoletju je prišla sv. dežela pod oblast divjih Turkov, ki so onečastili sv. kraje, romarje napadali in oropali in mnogokrat tudi pomorili. Krščanski kralji evropski so hoteli iztrgati sv. deželo zopet iz rok nevernikov, vendar se jim to ni posrečilo. Sedem krvavih križarskih vojsk ni imelo zaželjenega uspeha, sv. dežela je do današnjega dne ostala v turški oblasti.

Bilo je po nesrečnem izidu križarskih vojsk l. 1291. Takrat je sklenila božja previdnost, sv. hišici oskrbeti drugo zavetišče med kristjani. Kakor nam pripoveduje ustno izročilo, / so v noči med 9. in 10. majem l. 1291 angeljci vzdignili Marijino hišico in jo prenesli v vas Ravnica na Trsat. Prebivalci se čudijo, ko najdejo zjutraj tujo hišico, v kateri je bil altar ter podoba Križanega Jezusa in Marije. Trsaški dušni pastir Aleksander / je / takrat / bil bolan. Marija se mu prikaže in mu razodene, da je to njena nazareška hišica, ter ga tudi ozdravi.

Ta dogodek se nato natančno prejšče. Plemenitaš Nikolaj Frankopan pošlje takoj odposlanca v Nazaret, da se prepriča, ali je še Marijina hišica tam. In res, ko ti pridejo v Nazaret, se jim pove, da je sv. hišica izginila.

Trsat je bil torej prvo zavetje Marijini hišici. Ali veselje trsaškega in primorskega naroda ni trajalo dolgo, ker previdnost božja ni bila odločila Trsata za stalno, ampak samo za začasno prebivališče Marijinega doma. Na veliko žalost prebivalcev izgine Marijina hišica dne 10. decembra l. 1294 iz Trsata in se potem stalno naseli v Loretu. Vsled tega je bilo mnogo joka in stoka na Trsat.

Da bi nekoliko utolažil to dobro ljudstvo, pošlje papež Urban V. l. 1367 Trsačanom / staro Marijino podobo, / o kateri pravijo, da jo je slikal sv. Lukež. Marija je pa obilno poplačala udanost tega pobožnega ljudstva. Delila je vedno in še deli na tem kraju velike milosti ter je tako pokazala, da ona vedno ljubi Trsat, da je to njen kraj, posvečen ž njeno sv. hišico.

Pobožni verniki, posebno Slovenci, / so / vedno kaj radi obiskovali trsaško božjo pot Marijino. Prihajali so k Mariji vsak dan, včasih tudi v velikih procesijah, iskat pomoči v svojih težavah, pri najmogočnejši kraljici. In njihove molitve in prošnje niso bile zastoj. Marija jih je večkrat na čudoviti način uslišala. O tem pričajo mnogoštevne podobe in drugi spomini, katere so pobožni / častilci trsaške Matere božje dali razobesiti v cerkvi v trajen spomin in v zahvalo za uslišano molitev.

To znamenito božjo pot hočemo torej letos obiskati Štajerci, da se poklonimo svoji dobri materi in se ji priporočimo za priprošnjo pri Bogu.

Najnovejše novice.

Državni zbor. V proračunskem odseku je sedaj obstrukcija v polnem razvoju, ker noče vlada prav nič slišati o vseučiliških zahtevah Slovencev. V torek je govoril poslanec Gostinčar celih deset in pol ur samo o šolskih zahtevah Slovencev. Izjavil je, da ima tudi še za svoj drugi govor ravno toliko gradiva.

Dr. Benkovič je vložil v državnem zboru predlog za podporo po toči poškodovanim posestnikom na Bizeljskem.

Romanje na Trsat bo dne 11. julija. Priredi je S. K. S. Z. Vse potrebno je naznanjeno v inserata vzhadi med oznanili. Opozarjamo še enkrat na to, da se na dan, ko bode vozil vlak, karte ne dobijo več. Na vlaku ne dobi niko več voznega listeka. Več povemo še v prihodnji številki.

Romarski vlak na Brezje bode vozil dne 25. julija iz Celja in dne 26. julija iz Brežic, na kar se naši čitatelji opozarjajo. Natančnejši pogoji se naznanijo v prihodnji številki.

Romarskega vlaka v Marijino Celje letos ne bode. Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v St. Lovrencu nad Mariborom priredi dne 8. julija popoldne na prijaznem Lamprechtov-m gradu krasno veselico, na čast slovenskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Petje, godba, šaljiva pošta, boj s konfeti, streljanje za dobitke, zvečer pa še kres, streljanje iz topčev in prižiganje raket, bode razveseljevalo dole goste. Ker je St. Lovrenc priljubljen kraj za izletnike, upamo, da nas tega dne posetijo Slovenci od blizu in daleč v obilnem številu.

Listnica uredništva.

Cenjenim gg. dopisnikom: Vseled preobliga gradiva smo morali mnogo dopisov odločiti.

Agitirajte od volilca do volilca!